

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

4 Explicatur poena irregularitatis, & infamiae hæreticis imposita

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

vt crimen judicialiter prius manifestes; sed nolunt tibi concedere facultatem, vt absoluaris directè ab hæresi, nisi prius facias hanc manifestationem, quod graue repute non debes, cum tibi suppetat medium cum Deo reconciliandi per sacramentum, dimidiando confessionem.

4 Restat ergo difficultas, quæ necessitas reputetur vrgens, vt hanc dimidiatam confessionem facere possis? Alicui videtur solum periculum mortuendi in peccato, quale quilibet habet in omnibus suæ vitæ momentis esse causam sufficientem. Neque obstat per contritionem hoc assecuturâ posse: quia contritio non ita faciliè habetur. Sed hoc nimis latum videtur; aliâ non teneberis semel, & iterum insiltere, vt tibi facultas concedatur ad integrè confitendum, quando sperares illam obtenturum, sed commisso peccato statim coram quolibet sacerdote dimidiare confessionem posses; ne te exponas illi remotissimo periculo mortuendi, quod nequaquam est dicendum. Quocirca illam solum reputarem causam vrgentem, vt dimidiare confessionem posses, cum alias vrgentis præcepto confessionis, quia satisfactio illius præcepti videtur sufficientem occasionem præbere sic dimidiandi. Item cum obligatus es ministrare, vel recipere sacramentum, & dubius existis de contritione; præstat enim tunc securiorem viam eligere, vt dignus ad sacramentum accedas. Quæ omnia censoribus fidei submitto latius tradenda, in tractat. de pœnitent. vbi de casibus referuatis, & in tractat. de excommunicat. quando nam possit recipi sacramentum ab eo, qui excommunicatione innodatus existit.

PUNCTUM IV.

Explicatur pœna irregularitatis; & infamiae hæreticis imposita.

- 1 Priuatur hæreticus sicut excommunicatus officio, & muneribus sacra. item Ecclesiastica sepultura, si notorius sit.
- 2 Non solum publicus hæreticus, sed occultus est irregularis.
- 3 Ab hac irregularitate ex delicto occulto proueniente probabilis est Episcopum absolueri posse.
- 4 Infamia afficit hæreticum, sed debet eius notorium esse delictum, notorietate facti, vel iuris.

1 Non est dubium hæreticum, vt potè excommunicatum, priuatum esse omni officio, & munere, quo excommunicatus priuatus est. Quapropter neque potest sacramenta recipere, neque ministrare, neque actum ordinis exercere, neque alia munia obire; quæ interdiciuntur excommunicato. Quod si moriatur, caret Ecclesiastica sepultura, cap. sicut, de hæret. in fin. & c. excommunicamus, el. 1. credentes, de hæreticis. Extenditur ad hæreticum fautores, & defensores; debet autem hæreticus ita notorie decedere, vt nulla tergiversatione eius malitia clari possit, aliâs priuari non debet sepultura. Quod si non obstant hac notorietate sepelire illum præsumpseris, excommunicatione innodaris, ex cap. quicumque, de hæreticis, in 6. & ibi gloss. & suspensus de hæresi redderis, vt bene omnia probat, pluribusque exornat Farinacius de hæresi, quest. 192. toto §. 3. à num. 38. Irregularitas autem, infamia, & priuatio beneficiorum non excommunicato annexantur, annexantur tamen hæretico, vt videbimus: & licet de his pœnis, specialiter de irregularitate, & infamia in fine tractat. de irregularitate, egi, breuiter doctrinam ibi positam compilabo.

2 Afferui solum notorium hæreticum, sed etiam occultum irregularem esse, cum Syluest. Azor. Suarez Thoma, Sanchez, quibus adde Farinac. de hæresi, q. 192. n. 67. & Pegnam 3. p. direct. comment. 162. circa finem, vers. ad primam. Dixi tamen probabilis esse occultum hæreticum non esse irregularem, eo quod rextus, qui referantur, in quibus hæc irregularitas fundatur, videlicet cap. non si §. item Daniel, 2. q. 7. cap. presbyter, de pœnitent. dist. 5. loquuntur de delicto notorio, & irregularitas non incurritur, nisi in casibus à iure expressis.

3 An verò ab hac irregularitate si contrahatur per delictum occultum possit Episcopus virtute Trident. dispensare? Probabilis defendi ibi cum Farinac. num. 79. posse, morus, quia Concilium non limitauit in irregularitatibus potestatem, sed absolute dixit in omnibus licere Episcopis dispensare, vnicam solum excepit, quæ ex homicidio voluntario nascitur, quæ exceptio firmat concessionem aliarum. Neque ex negatione facultatis absoluendi ab hæresi arguitur negata facultas dispensandi in irregularitate, quia sunt res omnino diuersæ, & à separatis non fit illatio, ex l. Papinian. exul. ff. de minorib. præcipue cum minus quid sit dispensare in irregularitate, quæ non est certa omnino, sed dubia, quam absoluerit ab hæresi certa, & indubitata.

4 Pœna infamiae hæretico ipso iure comitatur ex text. in authent. Gazarus, in princ. C. de hæreticis, & ex l. cum sitis populi, C. de summa Trinitate, & ex cap. excommunicamus, l. §. credentes, de hæreticis, & cap. statutum, 2. de hæreticis, in 6. &

ex c. infames, 6. quest. 1. & aliis pluribus, quæ congerit Farinacius de hæresi, quest. 189. num. 40. Pegna direct. 1. part. comment. 4. in verbo reliquos, vers. his ita positus. Petrus Gregor. syntagm. iuris, lib. 33. cap. 8. num. 3. in fine, & alij.

Credo tamen hanc infamiam perfecte non contrahere hæreticum, quouique eius delictum notorium sit, vel notorietate facti, si factum sit publicum, vel notorietate iuris, si per sententiam omnibus innotescit, sic Bursat. consil. 14. num. 18. & segg. & n. 23. lib. 1. Ioan. Azor. tom. 1. institutionum moralium, lib. 8. cap. 13. q. 7. Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 26. n. 1. Farinacius de hæresi, quest. 189. n. 56. Et ratio est, quia infamia est praua alicuius opinio circa plures, quæ esse non potest absque delicti cognitione. Neque obstat hanc infamiam à iure contrahi ob delictum hæresis, contrahitur enim à iure, sed indiget sententia declaratoria criminis, sicut ipso iure sunt bona hæretici confiscata: ex executio confiscationis requirit sententiam saltem declaratoriam criminis. Quod verò aliqui dicunt ex hæresi occultâ contrahi infamiam, quoad effectus, scilicet quoad inhabilitatem ad officia publica, & beneficia: credo hunc effectum non tam ex infamia, quam ex irregularitate, & excommunicatione tali crimini annexa oriri. Vide quæ in tract. de irregul. puni. vlt. de hac pœna dicam.

PUNCTUM V.

De pœna priuationis beneficiorum, & officiorum.

- 1 Hæreticus inhabilis est ad beneficia, & officia publica durante hæresi.
- 2 Ab illa absolutus, & Ecclesia reconciliatus, si publicum fuit delictum, nequit beneficium Ecclesiasticum obtinere, nisi in irregularitate dispensetur. Si occultum fuit delictum, probabile non esse impedimentum.
- 3 Beneficium ritè obtentis, plures Doctores affirmant non esse priuatum ipso iure, sed venire priuandum.
- 4 Probabilis est oppositum.
- 5 Requiritur tamen sententia declaratoria criminis.
- 6 Huius priuationis expeditio multiplex est factus.
- 7 Sed quid si ex toto corde hæreticus conuertatur? Proponuntur varia sententia non esse beneficium priuandum.
- 8 Quid sentiendum sit.
- 9 Priuatur hæreticus aliis officiis, & publicis muneribus.

1 **A**lia pœna præcipua hæreticorum est priuatio beneficiorum, & officiorum ritè acquiritorum, & inhabilitas ad futura. Constat hæc pœna ex cap. vt conuissit §. priuandi, de hæret. in 6. cap. statutum, el. 1. eod. tit. & lib. & tradunt omnes.

Et in primis hæreticum inhabilem esse ad beneficia, & officia publica durante hæresi nemini est dubium, cum sit excommunicatus, & irregularis: & est expressa decisio textus in cap. statutum, el. 1. de hæret. in 6. ibi hæretici ad aliquod beneficium Ecclesiasticum admittantur. Quare collatio beneficii sic facta nulla est; & fructus inde percepti debent restitui ante omnem sententiam, sic Lamberin. de iure patronatus, part. 1. art. 6. quest. 9. Pegna direct. 3. part. quest. 113. comment. 162. in medio. Azor. tom. 1. lib. 9. cap. 13. quest. 8. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 4. Suarez de fide, disp. 21. in fine. Garcia 11. part. de benef. cap. 10. num. 72. & 80. Farinacius de hæresi, quest. 189. num. 71. & alij.

2 Si autem hæresim reliquit, & ab illa fuit absolutus, & Ecclesiæ reconciliatus, grauis est inter Doctores controuersia an tunc maneat inhabilis ad beneficia, & officia, ita vt nulla reddatur eorum collatio, si illi conferantur ab alio, quam ab eo, qui dispensare potest in contracta inhabilitate? Diuisi sunt Doctores alij. Affirmant, alij negant, vt videri potest in Farinac. de hæresi, q. 189. num. 82. & segg. quest. 193. à num. 66. Distinguendum censet de hæresi occulta, vel publica: si hæresis publica fuit, certum est hæreticum irregularem esse, ac proinde incapacem beneficiorum Ecclesiasticorum, si dispensatio non fit: si autem hæresis occulta fuit, cum probabile sit ex illa non oriri irregularitatem, etiam censet probabile, neque inhabilitatem ad beneficia obtinenda oriri; & nullibi cauetur hæc inhabilitatem ex occulta hæresi iam exclusâ manere, ex text. in cap. statutum vbi imponitur, de hæretico, vt hæretico debet intelligi; non de hæretico pœnitente.

3 Difficultas autem est de beneficiis ritè possessis, an illis hæreticus priuatur ipso iure, an veniat priuandus per sententiam?

Non esse priuatum ipso iure, sed venire priuandum, affirmat Alphonsus de Castro l. 2. de iusta hæreticorum punitione, c. 4. Simancas de cathol. infir. tit. 46. n. 72. Lud. Gomez. reg. de annali possessore, q. 52. Henriquez lib. 13. de excommunicat. c. 56. n. 2. Aragon. 2. quest. 11. art. 3. Valquez l. 2. disp. 172. cap. 2. m. 11. Salzedo in præf. crim. cap. 114. in princ. relictus esse hanc sententiam benigniorem, & forte vtiliorem, et ipse contra hanc sequatur. Auguft. Barbosa loco statim allegando reputat